

ОБЕЛЕЖЕН ДАН РОДА АВИЈАЦИЈЕ

Командант РВ и ПВО Војске Србије са званицама на свечаности у Батајници поводом Дана рода авијације

У Команди РВ и ПВО 1. августа одржана је свечаност поводом Дана рода авијације. Присуствовао је начелник ГШ ВС и многобројне званице. Присутнима се обратио командант РВ и ПВО генерал мајор Ранко Живак, а потом су уручена војничка знамења (одликовања, медаље, награде) летачка признања и највиша стручна летачка звања.

Војничким свечаностима на аеродромима „Батајница“ и „Лађевци“ 2. августа припадници 204. и 98. ваздухопловне бригаде свечано су обележили Дан рода авијације и крсну славу ваздухопловаца - Светог Илију Громовника.

Свечаности на аеродрому „Батајница“ су присуствовали командант РВ и ПВО генерал-мајор Ранко Живак са сарадницима, команданти јединица РВ и ПВО, пензионисани команданти и некадашњи припадници 204. ваздухопловне бригаде, представници локалне самоуправе, Српске Православне Цркве и други многобројни гости и пријатељи јединице

Почасна јединица из састава 98. ваздухопловне бригаде на аеродрому Лађевци поводом Дана рода авијације

СРПСКИ МИГОВИ У ПРЕДСЕДНИЧКОЈ ПРАТЊИ

Српски ловци МиГ-29 дочекали су и пратили у ваздушном простору Србије председника Казахстана

Авиони РВ и ПВО Војске Србије дочекали су и пратили у ваздушном простору Републике Србије авион председника Републике Казахстан Нурсултана Назарбајева, који је боравио у службеној посети нашој земљи.

МиГ-овима Војске Србије који су пратили авион казахстанског председника пилотирали су потпуковник Дејан Беда и мајори Дејан Јанковић и Зоран Јокић.

ИЗ ИСТОРИЈЕ ВАЗДУХОПЛОВСТВА И ПВО

21. септембра 1874. године, у Аранђеловцу се родио Костантин Коста Милетић, наш први школовани ваздухопловац и наш први аеронаут-пилот балона. Први је летео на балону „Србија“ који је купљен 1909. године. Био је први командант Ваздухопловне команде Српске војске 24. децембра 1912. године, и први командант Српске аеропланске ескадре на Солунском фронту, из које је израсло ваздухопловство Краљевине Југославије.

Пуковник Коста Милетић говори на конресу Удружења резервних авијатичара, чији је председник био од 1928. до 1941. године

СВЕЧАНОСТ ЗА ДАН РОДА АВИЈАЦИЈЕ У КОМАНДИ РВ И ПВО

Свечаност поводом Дана рода авијације – 2. августа, одржана је у Команди РВ и ПВО у Земуну, у присуству НГШ Војске Србије генерала Љубише Диковића, највиших старешина РВ и ПВО, припадника јединица, гостију и представника пензионисаних ваздухопловаца. Свечаности су присуствовали представници УПВЛПС и Удружења пилота “Курјаци са Ушћа”.

Командант РВ и ПВО генерал-мајор Ранко Живак одао је признање и похвалио припаднике рода авијације за уложене напоре, постигнуте резултате у обуци, одржавању технике и извршавању свакодневних наменских задатака.

– Комплексни и нимало лаки задаци стављани су увек пред припаднике рода авијације, али навикнути на то кроз историју доказивали смо и оправдавали своје постојање небројено пута. Као изразито технички род, авијација је синоним за високу техничку исправност, висок ниво стручних знања њених припадника, дисциплинованост при извршавању летачких задатака и посвећеност својој професији која прелази у љубав према летењу. То значи стални рад, учење, увежбавање

Највише званице, припадници РВ и ПВО и гости на свечаности у великој сали Дома ваздухопловства Земун

и обучавање, како на симулаторима на земљи тако и у ваздуху и на полигонима, рекао је генерал Живак.

Он је додао да у авијацији нема равне хоризонталне линије, нити има лимита, односно ограничења, по питању достигнутог знања и оспособљености, који се не могу прескочити или унапредити.

– Или се развијате узлазном путањом и идете напред, или падате. Трећег нема. Могу слободно рећи да се налазимо у једној почетној узлазној фази нашег развоја, рекао је генерал Живак те навео постигнуте резултате између два празника и будуће задатке и циљеве.

На свечаности додељен је, указом председника Републике, Орден белог орла са мачевима другог степена бригадном генералу у пензији Дејану Јоксимовићу, а указом министра одбране, припадницима рода авијације додељене су војне спомен-медаље за ревносну војну службу за 10, 20 и 30 година.

Такође, као и сваке године, уручени су и златни летачки знакови, звања инструктор летења и додељене су стимулативне мере.

Дан авијације прославља се у знак сећања на дан када је 1893. године наређењем краља Александра Обреновића предвиђено да се у свакој дивизији образују ваздухопловна одељења.

ПРИЈЕМ ДЕЛЕГАЦИЈА РОДА АВИЈАЦИЈЕ КОД НГШ

Начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић, заједно са замеником и начелницима управа примио је делегације рода авијације поводом 2. августа Дана рода авијације.

Делегацију рода авијације предводио је командант Ратног ваздухопловства и ПВО генерал-мајор Ранко Живак.

Дан авијације слави се 2. августа у спомен на дан када је, 1893. године, издато наређење краља Александра I Обреновића којим је предвиђено да се у свакој дивизији образују ваздухопловна одељења. То су биле прве ваздухопловне јединице у српској војсци.

ВАЗДУХОПЛОВНА ХРОНОЛОГИЈА

1. септембра 1908. године у Нишу је организована прва Голубија станица са задатком да преноси ваздушним путем војне поруке иобавештења.

8. септембра 1944. године, у главним штабовима НОВЈ постављени су ваздухопловни референтиза обезбеђивање прихвата помоћи од савезника и евакуацију рањеника ваздушним путем.

9. септембра 1902. године, француски часопис *Технолошки билтен* у броју 9, објавио је да: “...осим у земљама које предњаче у развоју ваздухопловства (Француска, Немачка, Русија, Велика Британија) уз Шпанију, Португалију, Данску, Румунију, Јапан и Краљевина Србија већ дуже време ради на успостави војног ваздухопловства, настојећи да образује војну аеростатску службу, пратећи значај и развој њених средстава.”

9. септембра 1923. године, отворена је ноћна линија од Београда, односно Панчева до Букурешта, која је и прва ноћна линија ваздушног путничког саобраћаја у свету.

12. септембра 1926. године, у Краљеву је основан “Државни завод за производњу авиона металне конструкције”. Ова фабрика почела је 1927. године серијску производњу 425 авиона бомбардера и извиђача Бреге-19 по француској лиценци. Завод је преименован је 15. маја 1939. године, у “Државну фабрику авиона „ДФА“, која је почела да производи по немачкој лиценци бомбардере металне конструкције *Дорније До-17*, са домаћим моторима „К-14”.

12. септембра 1945. године, у Панчеву је формирано Ваздухопловно војно училиште за школовање пилота и извиђача.

14. септембра 1944. године, погинуо је мајор-пилот *Фрањо Клуз*, из Прве ескадриле НОВЈ на борбеном задатку.

14. септембра 1945. године, 254 ловачки авијацијски пук прелетео је из СССР-а у Југославију.

15. септембра 1918. године, почела су дејства авијације у пробоју Солунског фронта. Ваздухопловну подршку Прве и Друге српске армије вршило је 10 ескадрила, укључујући 1. и 2. српску ескадрилу са преко 80 авиона.

16. септембра 1943. године, при Врховном штабу НОВЈ формирано је Ваздухопловно одељење.

20. септембра 1844. године, у 76-ом броју листа “*Новине сербске*”, објављен је чланак “Воздухопловие” од Матије Бана. То је први писани докуменат о ваздухопловству у Србији.

23. септембра 1884. године, у Ваљеву је рођен *Боривоје Мирковић*. Био је командант ваздухопловног пука и бригаде, начелник штаба, те помоћник и командант Ваздухопловства војске Краљевине Југославије. Постао је 1937. године први пилот генерал у Југославији. Умро је у Лондону 21. августа 1969. године, где је и сахрањен.

30. септембра 1915. године, редов *Радоје – Рака Љутовац* из артиљеријског пука “Танаско Рајић”, првом гранатом хицем из противавионског топа је оборио немачки авион изнад Крагујевца.

ВАЗДУХОПЛОВНИ ВЕТЕРАНИ ЈУЧЕ, ДАНАС, СУТРА

Ваздухопловни ветерани у нас постоје од када и ваздухопловство, од балканских ратова почетком XX века. Међутим, њихов статус никада није дефинисан, па ни данас. Пре четврт века настало је Удружење пензионисаних војних летача и падобранаца Југославије (УПВЛПЈ) са циљем очувања традиција и њиховог статусног положаја, а убрзо потом, након Саветовања у Команди РВ и ПВО, марта 1993. године, усвојена је стратегија вредновања и неговања ваздухопловних традиција са тежиштем на враћању изворима (коренима) и неговању традиција у континуитету од настанка ваздухопловства у Србији до времена садашњег и у времену будућем. Тај процес траје, са одређеним резултатима и није завршен, а ветерани војног ваздухопловства су још увек препуштени матици судбине. Њихов статус и положај није дефинисан, а по садашњим гледањима сврстани су у област "цивилно-војне сарадње" и препуштени сами себи. Бољи третман код МО-УТЦВ имају разни хобистички клубови од ветеранских удружења! Наша је жеља од почетка да створимо јединствену асоцијацију која ће неговати традиције и чувати достојанство војних ваздухопловаца и у времену када носе униформу и када је одласком из активне службе замене цивилним оделом. На исти начин гледамо и на положај војних ветерана у нашој земљи. Такође, ваздухопловне војне ветеране видимо уз Војску Србије и Министарство одбране.

ИСТОРИЈАТ ВЕТЕРАНСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

Корени организовања ваздухопловних ветерана сежу у време после Првог светског рата – „Великог рата“, када су српски пилоти са Солунског фронта основали, 22. октобра 1921. године, Српски аероклуб, који наредне године прераста у „Аероклуб Срба, Хрвата и Словенаца, а 1928. године у Аероклуб Краљевине Југославије „Наша крила“, који 1935. године постаје краљевски аероклуб „Наша крила“. Почасни председник био је принц или регент. ЈАК се бавио се и војним и општим ваздухопловством. Престао је са радом по окупацији 1941. Обновљен је 1992. као удружење грађана. Традиције југословенског аерокуба по правилима ФАИ преузео је Ваздухопловни савез Југославије (БСЈ), данас Ваздухопловни савез Србије (БСС), који је спортска организација без сегемената историје, традиција и бављења статусним питањима ваздухопловног сталежа.

У међувремену 1928. године основано је Удружење резервних авијатичара (УРА), које се убрзо утапа у ЈАК „Наша крила“, да би се његов рад обновио 1938. Председник УРА био је пуковник Костантин Коста Милетић. Удружење је престало са радом 1941. године, а после II светског рата није обнављано.

У задњој деценији XX века, пензионисани војни летачи и падобранци основали су 16. априла 1992. године удружење (УПВЛПЈ), које 2006. године постаје Удружење пензионисаних војних летача и падобранаца Србије (УПВЛПС).

Постоје још нека ваздухопловна удружења која окупљају и ветеране и активне ваздухопловце. Најзначајнија су и са нашим удружењима тесно сарађују: Удружење пилота „Курјаци са Ушћа“ и Удружење пилота „М2+“ која окупљају војне ваздухопловце, као и аероклуб „Наша крила“ који претежно окупља ваздухопловце из цивилног сектора.

УПВЛПС је покренуло иницијативу да се оформи јединствена асоцијација ваздухопловних ветерана, али, за сада, резултата нема - свако се држи свога, иако сви, радимо у суштини исти посао.

ЗАЈЕДНИЧКИ ИНТЕРЕСИ И ЦИЉЕВИ

Шта нас повезује и спаја? Прво наша ваздухопловна историја и традиције. Опредељени смо свим бићем за корене настанка српског војног ваздухопловства и наше ваздухопловце који су га изграђивали и јачали. Обележавамо најзначајније датуме везане за настанак и развој нашег војног ваздухопловства од 1893. године, преко свих оних темељних збивања почетком XX века и настанка војног ваздухопловства 24. децембра 1912. године. Са осећањем најдубљег поштовања обележавамо све значајне датуме везане за догађаје и личности из ваздухопловне историје, посебно за небеске хероје у биткама и ратовима за одбрану неба отаџбине. Излазимо на спомен-обележја. Издајемо књиге о ваздухопловству, имамо одличан веб-сајт и издајемо ваздухопловни билтен. Окупљамо се око значајних догађаја. Настојимо да достојанствено испратимо другове на вечни лет у „небеској ескадрили“. Трудимо се да се међусобно помажемо, да се дружимо, заједнички славио или тугујемо.

Са Командом и јединицама РВ и ПВО имамо пуно разумевање и пажњу коју нам они у складу са системским решењима могу пружити. Одајемо им пуно признање за то.

Нисмо задовољни општим односом државе према питању војноветеранске популације, те и нас ваздухопловних војних ветерана. У том смислу тражимо да се организује расправа, саветовање, скуп, на којем би отворено разговарали о проблемима и тражили најбоље решење - без сујете и увреде.

Нисмо задовољни односом према ваздухопловним спомен обележјима и ваздухопловним меморијалима. Срам нас је пред својом савешћу, друштвом и поколењима што ни 100 година после нисмо подигли спомен обележја првим српским авијатичарима: Кости Милетићу, Михаилу Петровићу, Миодрaгу Томићу, Живојину Станковићу, Милошу Илићу, Војиславу Новичићу, Бранку Вукосављевићу и другим који су своје животе, здравље, знање и енергију уложили у изградњу РВ и ПВО. Иницијативе које смо покретали нису наишле на адекватан одговор од надлежних, а ми немамо снаге да их реализујемо.

Као ветерани волонтерски би смо могли помоћи у многим стварима - око одржавања експоната, ентеријера и екстеријера нашег музеја војног ваздухопловства, ваздухопловних спомен обележја и културних ваздухопловних установа.

О статусу не говоримо, шта је ту је. Али нико се није запитао како припадници елитног вида војске живе практично на маргини. Нико се није запитао зашто у свим корекцијама плата и пензија, бодова по положају, чину, дужности и слично, нико није урачунао те бодове ни у тај фамозни „летачки додатак“ - или како га неки називају „надницу за страх“!

Ето, само тих неколико ствари је довољно за јединствену основу за заједничко деловање и адекватно удруживање на конфедеративном принципу. Свако да задржи своју самосталност и остане „свој на своме“, да се ствари решавају договором - „конзенсусом“, да се састанемо и одлучујемо само по оним стварима за које се договоримо. Уз то да и даље и још тешње будемо уз РВ и ПВО и Војску Србије. Ми годинама, упирући се из петних жила, често и на своју штету, доказујемо да не желимо да сметамо, и не сметамо, али да желимо и можемо помоћи по многим питањима, што ништа не кошта, а много значи.

Од нас толико, а може још и више. Удружимо се!

Су-34 ИЗВЕЛИ ВАЗДУШНЕ УДАРЕ НА ПОЛОЖАЈЕ ДАЕШ-а

Руски авиони Су-34 распоређени у Ирану извели су ваздушне ударе на позиције ДАЕШ-а у сиријској провинцији Деир ел Зор, саопштило је руско Министарство одбране.

Авиони Су-34 руских ваздушних снага, размештени у иранској војној бази Хамадан, извели су 17. августа 2016. ваздушне ударе на положаје ДАЕШ-а у сиријској провинцији Деир ел Зор и уништили два командна центра и камп за обуку. У нападу је погинуло око 150 терориста ДАЕШ-а, међу којима су и страни борци. Авиони су носили бомбе ОФАБ-500. Извор: Спутник, Датум: Август 17, 2016. године.

РУСИЈА ИЗВЕЛА ПРВЕ ВАЗДУШНЕ НАПАДЕ СА БАЗЕ У ИРАНУ

Авиони Ваздушно-космичких снага Русије, далеколетни бомбардери Ту-22М3 и фронтовски бомбардери Су-34, први пут су узлетели са иранског аеродрома Хамадан и групно бомбардовали објекте терориста у Сирији, саопштило је Министарство одбране РФ. Обезбеђивали су их ловци Су-30СМ и Су-35С који су полетели из базе Хмејмим.

Руски авиони су ракетирали положаје терористичке организације Исламска држава и Џебхат ел Нусра у сиријским покрајинама Алеп, Деир ел Зор и Идлиб.

Руска авијација је уништила пет великих складишта са оружјем и муницијом, као и кампове за обуку терориста на подручју насељених места Серакаб, Ел-Баб, Алеп и Дерир ел Зор. Уништена су и три командна терористичка центра у близини градова Џафра и Деир ле Зор.

Поменути објекти су обезбеђивали терористе који су деловали на подручју Алепа. Након ракетирања бомбардери су се вратили у војну базу у Ирану.

Узлетање далекометне авијације са аеродрома Хамадан троструко повећава ефикасност напада на положаје терориста у поређењу са полетањима са територије Русије, авиони у том случају могу да понесу велику количину бомби и допру до било које тачке у Сирији без допуне горива.

Размештањем бомбардера у Ирану повећаће се интензитет напада на терористичке положаје, јер ће мања удаљеност од циљева омогућити чешћу примену Ту-22М3.

Извор: Руска реч, Датум: Август 16, 2016. године.

„АДМИРАЛ КУЗЊЕЦОВ“ СЕ СПРЕМА ЗА СИРИЈУ

Руске снаге у Сирији би већ у септембру могао да појача главни брод Северне флоте и једини руски тешки носач авиона — „Адмирал Кузњецов“. Посада руског носача авиона спрема се за још једно далеко путовање. Према плану о борбеној обуци, крајем септембра или почетком октобра поморски одред ће кренути према Сирији, рекао је извор у Министарству одбране.

Тренутно се носач авиона налази у бродоградилишту. Радови на њему ће бити завршени до краја септембра, након чега ће брод бити спреман за испловљавање. Група коју ће чинити носач авиона и неколико бродова логистике, као и вишенаменска нуклеарна подморница. Донекле ће их пратити и авиони Ил-38 и Ту-142.

Према неким подацима, након ремонта и модернизације, „Кузњецов“ ће добити и хеликоптере „катран“ Ка-52К, раније предвиђене за „мистрале“, и „алигаторе“ Ка-52 са ракетама ваздух-земља и ваздух-ваздух. Извор: СПУТНИК. Датум: Август 22, 2016. године.

ФРАНЦУСКА АВИЈАЦИЈА ПОЧЕЛА ПАТРОЛИРАЊЕ ИЗНАД БАЛТИКА

Ловци ваздухопловства Француске почели су да патролирају изнад ваздушног простора Балтика заједно са партнерима НАТО-а са литванске ваздухопловне базе Зокњај.

Четири француска ловца „мираж 2000“ биће на дужности четири месеца. Француској ће ово бити пета мисија у Зокњају. Пилоти су заменили контингент војног ваздухопловства Португалије са четири ловца Ф-16 „фајтинг фалкон“, пренела је агенција Тас.

Балтичке земље немају неопходну авијацију за контролу ваздушног простора и зато га од 2004. године обезбеђују њихови партнери из НАТО-а, смењујући се на свака четири месеца. Спутњик, Датум: Август 31, 2016. године.

ДАНСКА ПРВИ ПУТ УЧЕСТВОВАЛА У БОМБАРДОВАЊУ СИРИЈЕ

Авиони Данске први пут су бомбардовали Сирију, саопштила је данска војска, која је већ укључена у борбу против Исламске државе у суседном Ираку. Четири авиона типа Ф-16 бомбардовала су упуриште Исламске државе у граду Рака. Циљ напада били су командни и контролни објекти и складишта наоружања, објавила је данска војна команда. Данска, чланица НАТО-а, у саставу је војне колације под вођством САД у борби против Исламске државе, која је прогласила „калифат“ у деловима Сирије и Ирака, преноси Ројтерс.

Главномандујући данским делом међународне ваздухопловне мисије Јан Дам изјавио је да је бомбардовање дало „значајан добринос борби коалиције“. Данска војска је од средине јуна учествовала у 67 мисија и бацила 93 бомбе у две државе, саопштила је данска војска.

Извор: РТС, Датум: Август 05, 2016. године.

Ваздухопловни билтен излази једном месечно. Примерци су бесплатни за чланове УПВЛПС. Текстове одабрали, написали - приредили, уредили и припремили за штампу Златомир Грујић и Милан Ракић. E-pošta: zlgrujic@gmail.com